

УДК 334.726:330.341.1

<https://doi.org/10.31713/ve120256>

JEL: F23, O32

Котик О. В. [1; ORCID ID: 0000-0002-2749-4472],

старший викладач,

Федчик О. В. [1; ORCID ID: 0009-0003-1522-2335],

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ОСОБЛИВОСТІ ТА ТРЕНДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Стаття присвячена дослідженню особливостей ведення транснаціональними корпораціями інноваційної діяльності в умовах функціонування на міжнародних ринках. Виявлено сучасні ключові тренди, проаналізовано рейтинги найбільш інноваційних ТНК та галузей, у яких вони ведуть діяльність. Зазначено перспективні напрями технологічних розробок, проаналізовано настрої корпорацій щодо сфер та обсягів інвестування у дослідження та розробки, новітні технології. У процесі дослідження використано такі методи, як монографічний, порівняльний, статистичний, аналітичний.

Ключові слова: **ТНК**; інновації; інтернаціоналізація; міжнародні ринки; технологічний прогрес; міжнародний бізнес; глобалізація.

Постановка проблеми. Технологічний прогрес, на відміну від класичних факторів виробництва, таких як земля чи капітал, став рушійною силою економічного розвитку, при чому як глобального, так і на рівні окремої корпорації. У контексті глобалізації інноваційна діяльність ТНК та її успішність є критично важливими для досягнення цілей довгострокового розвитку та збереження конкурентоспроможності, особливо в умовах глобальної турбулентності. Щороку складність та масштаби інноваційних розробок збільшуються, тому транснаціональні корпорації змушені залучати додаткові зовнішні ресурси для підтримки рентабельності інвестицій в R&D (НДДКР), створюючи при цьому нові форми та моделі ведення міжнародного бізнесу. Тому питання особливостей інноваційної діяльності ТНК в умовах інтернаціоналізації із урахуванням реалій сьогодення є особливо актуальним для економіки України та інших країн, а також суб'єктів мікро рівня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням особливостей та трендів інноваційної діяльності ТНК в умовах інтернаціоналізації займалися такі вчені, як К. Величко, М. Додгсон, О. Булкот, Л. Антонюк, М. Портер, С. Фердаусі та інші. Разом з тим, технологічний прогрес є рушійною силою розвитку, тому це питання завжди актуальне, а повномасштабна російсько-українська війна вплинула на інноваційні рішення багатьох ТНК, отже, вважаємо, що тема потребує більш детального вивчення та аналізу.

Мета. Дослідження особливостей інноваційної діяльності ТНК на міжнародних ринках та виявлення трендів інвестування в дослідження та розробки (НДДКР). Визначення впливу російсько-української війни на перегляд інноваційних стратегій національних та закордонних корпорацій.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах інтернаціоналізації та глобалізації ТНК стали провідними гравцями міжнародного бізнесу, впливаючи на його форми та функціонування. Їх величезний вплив і важливість зумовлені, зокрема, особливим інноваційним потенціалом, який іноді перевищує відповідні можливості цілих країн. ТНК в цьому питанні мають пряму мотивацію, адже прагнуть до збільшення прибутку в результаті інвестицій в технології та розробки, а також достатні можливості, адже володіють надзвичайно великим капіталом, численною робочою силою та доступом до науково-дослідницьких центрів. Використовуючи наявний потенціал, корпорації стають частиною рушійної сили технологічного прогресу та формують світові тренди інноваційного розвитку.

По-перше, варто розглянути характерні особливості ТНК як форми міжнародного бізнесу, які визначають їх відмінність від інших суб'єктів господарювання. Транснаціональна корпорація є мережею взаємопов'язаних підприємств, які мають єдину країну походження (базування) та розміщують комплекси і засоби виробництва в інших країнах, залучаючи там місцеву робочу силу та ресурси, маючи контроль над створеними філіями і підрозділами, дочірніми компаніями [1, С. 35–41]. При цьому існує ще один дуже близький за значенням термін – БНК (багатонаціональна компанія), але вона відрізняється від транснаціональної тим, що володіння та контроль належить суб'єктам із декількох країн одночасно, а не лише із однієї.

ТНК виникли не тільки в результаті поглиблення міжнародної торгівлі та економічних відносин, але й самі найбільш відчутно

прискорюють їх розвиток та формують нові економічні зв'язки, бізнес-моделі, призводять до реінжинірингу бізнес-процесів [2].

Транснаціональні корпорації успішно поєднують власні чи запозичені передові технології з дешевою робочою силою і допоміжними ресурсами у приймаючій країні, тим самим зменшуючи собівартість виготовленої продукції та знижуючи затрати та розробку інновацій [3, С. 3].

До початку другої половини 20 століття науковці та бізнес не надавали достатнього значення інноваційному розвитку і вдосконаленню виробничих технологій та кінцевого продукту, але зрештою Р. Солоу виявив, що зростання продуктивності виробництва на 87,5% залежить від інновацій (реінжиніринг бізнес-процесів, нові методи виробництва, інноваційні технології, устаткування) та зростання продуктивності праці. Пізніше, інші вчені також підтвердили, що більше половини відсоткового вираження зростання виробництва пояснюється активним науково-технологічним прогресом [4]. Отже, було виявлено, що вдосконалення виробничих технологій – це один із способів інноваційної діяльності, а також як шлях досягнення науково-технологічного прогресу, так і його наслідок.

За визначеннями, інновацію слід розглядати як процес і як результат цього процесу, тому вважаємо за потрібне враховувати багатозначність терміну.

ТНК використовують різні джерела нових можливостей для інновацій, які можна поділити на внутрішні та зовнішні (рисунок).

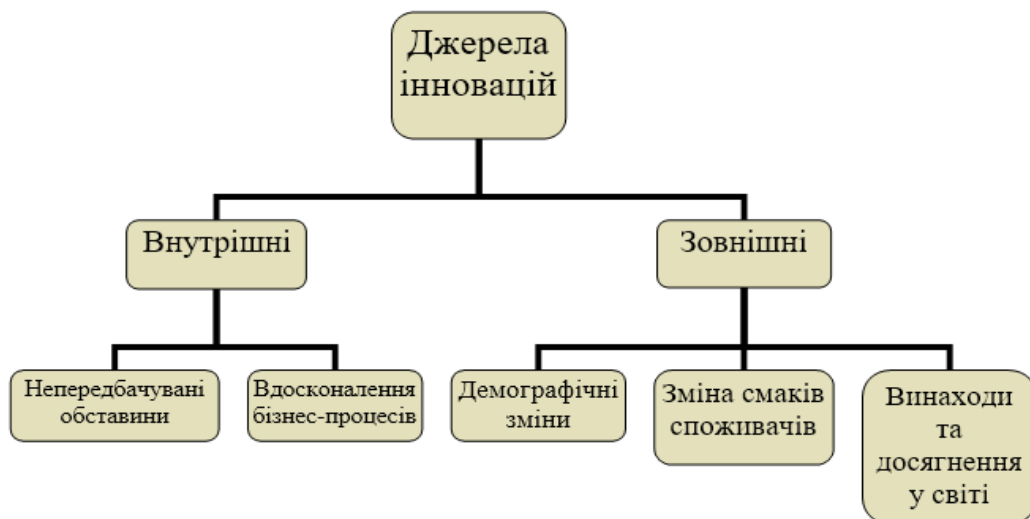

Рисунок. Основні джерела інновацій ТНК
Джерело: складено автором за даними [5].

Варто зазначити, що непередбачувані обставини всередині компанії, виробничого чи будь-якого іншого процесу потребують негайного вирішення, але часто проблеми не піддаються усуненню стандартними способами. У такому випадку корпорації також застосовують інноваційний підхід, розробляючи нові ітерації продукту або здійснюючи реінжиніринг. Щодо зовнішніх джерел інновацій для ТНК, то одним із головних, на нашу думку, є зміна сприйняття продукції споживачами. Це включає в себе зміну вподобань клієнтів, їх потреб, проблем, що, своєю чергою, веде до пошуку нових удосконалених товарів та послуг, які корпорації можуть створити завдяки інноваційному підходу. При цьому ТНК здійснюють постійний моніторинг настроїв серед клієнтів, підтримуючи зворотний зв'язок, залучаючи споживачів до програм оцінки якості, тестування тощо.

Ще одним напрямом інноваційної діяльності транснаціональних корпорацій є нові форми міжнародного бізнесу. Завдяки стрімкому розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) ТНК почали впроваджувати бізнес-моделі, засновані на веденні бізнесу через Інтернет («нетчайзинг») та економіці спільного використання. «Нетчайзинг» передбачає автоматизацію й інформатизацію бізнес-процесів компанії за допомогою використання CRM, ERP систем, хмарних сервісів для взаємодії з клієнтами і партнерами без фізичної присутності. На основі цього було створено такі інноваційні форми ведення торгівлі, як дропшипінг та маркетплейси. Прикладом економіки спільного використання може слугувати Airbnb та Uber. Ці компанії надають можливість через власні електронні сервіси та додатки здійснювати пошук, бронювання на короткий термін та оплату житла (Airbnb) та виклик таксі (Uber), при цьому також пропонуючи фізичним особам надати власні ресурси для отримання прибутку (здати житло в оренду чи працювати таксистом на своєму авто) через ті ж самі сервіси. Компанії на кшталт вищенаведених стали посередниками між тими, хто готовий надати ресурси і тими, хто їх потребує, беручи комісії за кожную успішну співпрацю [5, С. 12]. При цьому саме інноваційна діяльність ТНК у сфері розвитку інформаційно-комунікаційних технологій створила технологічну та програмну базу для впровадження таких новітніх форм і моделей міжнародного бізнесу, що можна трактувати як виникнення інновації (продукту) завдяки інноваційному процесу. Таким чином, технологічний прогрес для його розвитку потребує значних інвестицій

в дослідження та розробки (R&D), але в результаті сам створює нові можливості та прискорює інновації, стираючи обмеження, такі як кордони чи фізична відстань.

Упродовж більше 20 років ІКТ займають провідне місце у списку світових інноваційних трендів ТНК, при цьому регулярно виокремлюються нові напрями [6, С. 22]. Розглянемо ТОП-10 найбільш інноваційних компаній у 2023 р. за версією BCG: The Most Innovative Companies (таблиця).

Бачимо, що більше половини ТНК в цьому рейтингу ведуть свою основну діяльність у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. При цьому деякі інші, хоч і не прямо, але повністю залежать від власних НДДКР (науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок) у галузі ІКТ: так, Tesla розробляє та інтегрує у власні автомобілі системи штучного інтелекту, чипів та розпізнавання для роботи автопілота та інших систем.

Також, більша частина ТНК із рейтингу є світовими гігантами.

Таблиця

ТОП-10 найбільш інноваційних компанії у 2023 р.

Корпорація	Сфера діяльності
1. Apple	Комп'ютери, електроніка та ПЗ (програмне забезпечення)
2. Tesla	Автомобілебудування
3. Amazon	Інтернет та маркетинг
4. Alphabet	Інтернет та ПЗ
5. Microsoft	ПЗ та Інтернет
6. Moderna	Біотехнології
7. Samsung	Електроніка та ПЗ
8. Huawei	Електроніка та інформаційні технології
9. BYD Company	Автомобілебудування
10. Siemens	Електроніка, машинобудування, енергетика та медицина

Джерело: [7].

За даними опитування BCG: Global Innovation Survey 2023, 61 відсоток корпорацій вкладають кошти у розвиток штучного інтелекту (ШІ), у т.ч. машинне навчання; 46% у робототехніку для автоматизації операцій та 44% в Інтернет речей. Менше третини учасників опитування заявили про інвестиції в інші сфери

технологічних новинок [7]. Тобто чітко можна побачити тренди та перспективні напрями інновацій у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

Крім ІКТ, можна виділити ще декілька галузей, у яких зберігаються та нарощуються тренди інноваційної діяльності:

- медицина та біоінженерія;
- нанотехнології;
- освіта й соціальна сфера;
- ракето- та машинобудування.

За даними R&D Investment Scoreboard, 2022 рік характеризувався рекордно високим рівнем світових інвестицій в науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки. Ця цифра склала 1 трлн 249,7 млрд євро. При цьому на ТОП-50 ТНК припадає 39,1% номінальних інвестицій від загального обсягу, на першу десятку – 17,7%, а загальна кількість компаній у рейтингу – 2500. Тобто інвестиції в інноваційну діяльність на цьому етапі дуже сильно сконцентровані серед відносно невеликої кількості корпорацій-лідерів рейтингової таблиці Scoreboard. Цей тренд спостерігається та посилюється упродовж останніх 20 років. Деякі ТНК, що ведуть діяльність у секторі ІКТ, інвестували в НДДКР щороку протягом деякого часу мінімум на третину більше, ніж за кожен попередній рік, при чому така тенденція спостерігалася більше серед молодих корпорацій: зростання їхніх вкладень в інновації було надзвичайно високим [8]. Це свідчить про стійке глобальне розповсюдження цифровізації та інформатизації.

Крім ІКТ, такі галузі як роздрібна торгівля, автомобілебудування та охорона здоров'я є одними з найбільш привабливих для інвестицій в інновації, що також видно за результатами Scoreboard. Наприклад, Amazon узагалі посів перше місце серед 2500 ТНК у цьому рейтингу за 2022 рік, інвестувавши 73,21 млрд дол. США. Це більш ніж удвічі вищий показник, ніж у корпорації, що зайняла 2 місце. Проаналізувавши сферу та особливості діяльності, можемо зробити висновок, що ця ТНК хоч і працює у сфері ритейлу, але обрала бізнес-модель «нетчайзингу», що дало їй додаткові можливості та переваги в інноваційній діяльності.

Наступним кроком розглянемо вплив інвестицій в інновації на кризову стійкість корпорацій.

По-перше, інвестування в НДДКР є набагато більш стійким у моменти кризових явищ та глобальної турбулентності, ніж капітальні інвестиції чи інші видатки. Це пояснюється здатністю підприємств швидко адаптуватися до мінливих та невизначених умов середовища завдяки інноваційним рішенням чи продуктам, що є життєво важливим для підтримки конкурентоздатності.

По-друге, технологічна розвиненість, зокрема ІКТ, яка неможлива без інновацій, сприяє здатності швидше відновлюватися після криз. COVID-19 став перешкодою для офлайн-бізнесу в більшості випадків, але компанії, що мали значний досвід, напрацювання та готовність до впровадження Інтернет-технологій у всі свої бізнес-процеси, успішно та з мінімальними збитками здолали виклики того часу [5].

Для того, щоб боротися з невизначеністю за допомогою вкладень в інновації, потрібно чітко встановити пріоритети, мати налагоджене управління, постійно знаходити та розвивати внутрішні можливості компанії та конкурентні переваги. Іноді ТНК залучають міжнародних фахівців із інноваційного та інвестиційного планування, що також є одним із ефективних рішень.

Покращення ефективності інноваційної діяльності можна досягти за допомогою партнерств та взаємовигідної співпраці у цій сфері з іншими суб'єктами господарювання (зазвичай співставними по розміру чи статусу). Упродовж останніх 5–10 років цей напрям набирає значно більшої популярності серед корпорацій. ТНК зрозуміли, що при сучасному рівні складності технологічних розробок, інноваційну діяльність краще вести не поодиночі, а в кооперації з іншими провідними гравцями, обмінюючись ресурсами (зокрема людськими), інформацією, або здійснюючи інвестиції в партнерів. Корпорація Microsoft, незважаючи на своє щорічне місце в п'ятірці найбільш інноваційних ТНК за версією BCG, активно створює альянси та використовує розробки інших у власній діяльності. До прикладу, компанія здійснювала інвестування в OpenAI заради того, щоб потім інтегрувати її моделі генеративного штучного інтелекту в свої продукти та сервіси, такі як Microsoft 360, Bing, власний браузер тощо. Таким чином, обидві компанії отримують рівноцінні вигоди від партнерства, яких вони не змогли б досягти діючи окремо. Ще одним прикладом є корпорація Siemens, яка у 2020 році придбала свого давнього партнера, Varian Medical Systems, за 16,4 мільярда доларів. Це закріпило за Siemens Healthineers статус провідного гравця у

66

сфері онкологічної медицини, давши змогу пропонувати повний спектр рішень для виявлення, діагностики та комплексного лікування онкозахворювань. Компанії вдалося досягти інноваційної синергії, об'єднавши свої технології візуалізації з терапевтичними розробками Varian і можливостями штучного інтелекту. Як результат, було створено новий продукт для променевої терапії, який поєднав у собі технології візуалізації та штучного інтелекту. Це дозволяє в режимі реального часу оцінювати стан пацієнтів та оптимізувати їхнє лікування безпосередньо під час терапії [7, С. 12; 5, С. 31].

Водночас, вплив війни в Україні на інвестиції та інноваційну діяльність ТНК досить відчутний. З початком повномасштабного вторгнення корпорації були змушені частково вийти з України, припинивши операційну діяльність у прифронтових та окупованих регіонах. Європейська Бізнес Асоціація визначила, що 2023 рік став стимулом для майже половини транснаціональних корпорацій відкоригувати бізнес-стратегії на території нашої країни. Було змінено пріоритетні напрями інноваційної діяльності: переорієнтовано інвестування, розробки та виробництво для підтримки критичної інфраструктури та Збройних Сил України. Середні обсяги інвестування в інновації у сфері ІКТ зросли на 25%, що було викликано необхідністю в посиленні захисту в кіберпросторі (боротьби з російськими хакерськими атаками), а також розробці новітніх систем управління ризиками в умовах невизначеності та непередбачуваних обставин. Google та Microsoft здійснювали інвестування в розвиток хмарних сервісів для українського бізнесу і державних установ, щоб була змога зберігати інформацію та обмінюватися нею зі значно більшим ступенем захисту. Крім цього, у 2022–2024 рр. за участю ТНК було успішно розроблено і впроваджено новітні цифрові рішення оптимізації доставки гуманітарної допомоги [9]. Таким чином, ТНК прагнули підтримати Україну та покращити власний досвід за рахунок напрацювань для протидії новим викликам, створеним війною.

Науково-технологічний прогрес найактивніше відбувається у періоди, коли виникає гостра потреба в нових технологіях або адаптації вже існуючих. Однією з таких ситуацій є війна, що стимулює розвиток інновацій саме у військовій сфері. Зокрема, в умовах воєнного стану в Україні були створені сучасні системи зв'язку, засоби радіоелектронної боротьби для протидії ворожим комунікаційним системам тощо. Це відкриває можливості для компаній залучати

значні інвестиції та державну підтримку для розробки інноваційних продуктів і рішень, які можуть відігравати ключову роль на полі бою, або ж самим здійснювати інвестування в такі проєкти за умови достатніх ресурсів.

Висновки. ТНК стали ключовими гравцями у формуванні світових трендів технологічного прогресу, інтегруючи передові інновації у власні бізнес-моделі. Їхній величезний інноваційний потенціал, заснований на значних ресурсах, доступі до глобальної науково-дослідницької інфраструктури та гнучких підходах до ведення бізнесу, сприяє розвитку не тільки них самих, але й різноманітних галузей світової економіки загалом. Дослідження показало, що основними напрямками інновацій ТНК є інформаційно-комунікаційні технології, медицина, автомобілебудування, а також нанотехнології. У цих галузях активно впроваджуються новітні технології та продукти, такі як штучний інтелект, робототехніка, Інтернет речей, що формує основу для подальшого зростання можливостей для інновацій. Під впливом сучасних глобальних викликів, зокрема війни в Україні, ТНК адаптують свої бізнес-стратегії, спрямовуючи ресурси на підтримку критичної інфраструктури та розвиток цифрових і військових технологій для забезпечення стійкості в умовах невизначеності. Інвестиції в R&D залишаються найбільш стійкими в умовах криз, що підкреслює їхню важливість для довгострокового розвитку корпорацій. Таким чином, інноваційна діяльність ТНК продовжує відігравати визначальну роль у розвитку міжнародного бізнесу та сприяє підвищенню адаптивності й конкурентоспроможності у світі, що постійно змінюється.

1. Сорока І. Б. Транснаціональні корпорації та їх роль у процесі активізації міжнародної інтеграції. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 9. С. 35–41.
2. Князькін В. А. Масштаби та основні напрями діяльності ТНК: дипломна магістерська робота. Полтава: Полтавський університет економіки і торгівлі, 2020. 112 с.
3. Молчанова Л. Взаємодія транснаціональних корпорацій з національними економіками на прикладі України. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/09718.pdf> (дата звернення: 15.11.2024).
4. Ломачинська І. А., Аджадж Л. І. Інноваційна діяльність ТНК та її роль у розвитку світової економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 7. С. 74–78.
5. Гіріч Р. Ю. Дослідження інноваційної діяльності транснаціональних корпорацій в умовах сучасних глобальних трансформацій: кваліфікаційна магістерська робота. Київ: Національний авіаційний університет. 2022. 122 с.
6. Reaching New Heights in Uncertain Times. The Most Innovative Companies 2023. Boston: Boston Consulting

Group, 2023. URL: https://media-publications.bcg.com/BCG_Most-Innovative-Companies-2023_Reaching-New-Heights-in-Uncertain-Times_May-2023.pdf (дата звернення: 20.11.2024). 7. The 2023 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. *European Commission* : офіційний сайт. URL: <https://iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard/2023-eu-industrial-rd-investment-scoreboard> (дата звернення: 22.11.2024). 8. Охочих інвестувати в Україну стало більше: результати опитування Європейської Бізнес Асоціації. NV Бізнес, 2024. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/ohochih-investuvati-v-ukrajinu-stalo-bilshe-rezultati-opituvannya-yevropeyskoji-biznes-asociaciji-50378890.html> (дата звернення: 20.11.2024).

REFERENCES:

1. Soroka I. B. Transnatsionalni korporatsii ta yikh rol u protsesi aktyvizatsii mizhnarodnoi intehtatsii. *Aktualni problemy ekonomiky*. 2009. № 9. S. 35–41.
 2. Kniazkin V. A. Masshtaby ta osnovni napriamy diialnosti TNK : dyplomna mahisterska robota. Poltava: Poltavskyi universytet ekonomiky i torhivli, 2020. 112 s.
 3. Molchanova L. Vzaiemodiia transnatsionalnykh korporatsii z natsionalnymy ekonomikamy na prykladi Ukrainy. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/09718.pdf> (data zvernennia: 15.11.2024).
 4. Lomachynska I. A., Adzhadzh L. I. Innovatsiina diialnist TNK ta yii rol u rozvytku svitovoi ekonomiky. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Ser. Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*. 2016. Vyp. 7. S. 74–78.
 5. Hirich R. Yu. Doslidzhennia innovatsiinoi diialnosti transnatsionalnykh korporatsii v umovakh suchasnykh hlobalnykh transformatsii : kvalifikatsiina mahisterska robota. Kyiv : Natsionalnyi aviatsiinyi universytet. 2022. 122 s.
 6. Reaching New Heights in Uncertain Times. The Most Innovative Companies 2023. Boston : Boston Consulting Group, 2023. URL: https://media-publications.bcg.com/BCG_Most-Innovative-Companies-2023_Reaching-New-Heights-in-Uncertain-Times_May-2023.pdf (data zvernennia: 20.11.2024).
 7. The 2023 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. *European Commission* : ofitsiinyi sait. URL: <https://iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard/2023-eu-industrial-rd-investment-scoreboard> (data zvernennia: 22.11.2024).
 8. Okhochykh investuvaty v Ukrainu stalo bilshe: rezultaty opytuvannya Yevropeiskoi Biznes Asotsiatsii. NV Biznes, 2024. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/economics/ohochih-investuvati-v-ukrajinu-stalo-bilshe-rezultaty-opituvannya-yevropeyskoji-biznes-asociaciji-50378890.html> (data zvernennia: 20.11.2024).
-

Kotyk O. V. [1; ORCID ID: 0000-0002-2749-4472],

Senior Lecturer,

Fedchyk O. V. [1; ORCID ID: 0009-0003-1522-2335],

Senior Student

¹National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

FEATURES AND TRENDS OF THE INNOVATIVE ACTIVITIES OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS IN THE CONTEXT OF INTERNATIONALIZATION

This article explores the unique characteristics and trends of transnational corporations' (TNCs) innovative activities within the framework of international markets. It highlights the significant role of innovation in the development and sustainability of TNCs, especially in an era marked by globalization and increasing uncertainty. The study identifies the key drivers of innovation, examines the rankings of the most innovative TNCs and their industries, and analyzes investment trends in research and development (R&D), with a focus on emerging technologies. Special attention is paid to the impact of the Russian-Ukrainian War, which has prompted TNCs to reevaluate their strategic priorities, redirecting investments toward critical infrastructure and military technologies to address global challenges. TNCs have emerged as critical players in shaping global innovation trends, leveraging their extensive resources, access to cutting-edge research facilities, and global networks. They actively integrate technological advancements into their operations, creating new forms of international business and setting industry standards. Notable trends include the increased adoption of information and communication technologies (ICT), artificial intelligence (AI), robotics, and the Internet of Things (IoT), which have transformed traditional business models into more agile and sustainable forms. The article also emphasizes the dual nature of innovation for TNCs—as both a process and an outcome. Internal innovation is driven by the need to optimize production and improve efficiency, while external factors, such as evolving consumer preferences and competitive pressures, stimulate the development of new products and services. Collaborative partnerships and cross-industry alliances have become pivotal in addressing the complexity of technological advancements, allowing TNCs to pool resources and share risks effectively. The research utilized various methodologies, including monographic, comparative, statistical, and analytical approaches. It highlights the concentration of R&D investments among a small number of leading corporations, with ICT remaining the dominant field of innovation.

Other promising areas include biotechnology, nanotechnology, automotive engineering, and the healthcare sector. The study calls for further exploration of the interplay between global crises, such as the Russian-Ukrainian War, and the strategic shifts in innovation policies of multinational corporations. By adapting to these challenges, TNCs not only contribute to technological progress but also foster resilience and adaptability in a rapidly changing global economy.

Keywords: TNCs; innovations; internationalization; international markets; technological progress; international business; globalization.

Отримано: 02 січня 2025 року
Прорецензовано: 07 січня 2025 року
Прийнято до друку: 28 березня 2025 року